

Dendrologian Seuran toimintakertomus 2012

Vuosi 2012 oli seuran 43. toimintavuosi. Jäsen-toimintaa vuoden aikana olivat kevät- ja syyskokoukset, kotimaanmatka Ahvenanmaalle ja ulkomaanmatka Karjalan kannakselle. Vuoden puusuku oli *Quercus*.

Hallitus ja toimihenkilöt

Hallituksen puheenjohtajana toimi kaupunginpuutarhuri Terhi Parkkali-Reskola, varapuheenjohtajana MMM Juha Raisio, sihteerinä puutarhaneuvoja Kirsi Mäkinen ja kokoussihteerinä FM Pertti Pyhtilä. Muut hallituksen jäsenet olivat MMT *h.c.* Pentti Alanko, maatalous-metsätieteiden ylioppilas Maria Blomqvist, TkT Juha Fagerholm, FL Leo Junikka, projekti-päällikkö Jussi Lähteenmäki, projekti-päällikkö Päivi Islander, MMM Elina Regårdh, MMT Teijo Nikkanen ja FT Henry Väre. Varajäseninä olivat puutarhuri Antti Autio, puutarhuri Mikko Lagerström ja pankkitoimihenkilö Kirsi Koponen, joka myös vastasi jäsenasioista, postituksesta ja julkaisuvaraston hoidosta.

Varainhoitajana ja kirjanpitäjänä toimi Liisa Sivonen. Tilintarkastajana toimi Arto Sopanen ja toiminnantarkastajana Matti Nurminen ja varahenkilöinä Aulikki Kauppila ja Marika Lohi.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 9 kertaa: 26.1., 22.2., 22.3., 18.4., 23.5., 23.8., 20.9., 18.10., 29.11. Liisa Sivonen oli pyydettyä paikalla 2 kertaa.

Kokoukset, koulutus ja muu toiminta

Kevätkokous pidettiin Helsingissä Tieteiden talolla 26. huhtikuuta kello 18. Kokoukseen osallistui 30 jäsentä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Heikki Kiuru, sihteerinä Kirsi Mäkinen ja pöytäkirjan tarkastajina Kirsi ja Martti Koponen. Seuran tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2011 hyväksyttiin ja hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus. Kevätkokouksessa esitelmöi Taina Suonio kertoen seuran Pohjois-Irlannin matkasta.

Syyskokous pidettiin Tammiseminaarin jälkeen 14. joulukuuta. Kokouksessa oli paikalla 19 jäsentä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Heikki Kiuru, sihteerinä Kirsi Mäkinen ja pöytäkirjan tarkastajina Jaakko Saarinen ja Kimmo Kuusisto. Kokouksessa hyväksyttiin seuran toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2013. Seuran puheenjohtajaksi valittiin Terhi Parkkali-Reskola. Erovuorossa olivat seuraavat hallitukset jäsenet ja varajäsenet: Pentti Alanko, Juha Fagerholm, Juha Raisio, Maria Blomqvist, Pertti Pyhtilä, Mikko Lagerström, Kirsi Koponen ja Elina Regårdh. Päätettiin valita uudelleen varsinaisiksi jäseniksi Juha Fagerholm, Pertti Pyhtilä ja Elina Regårdh ja uusina jäseninä Jouni Juntumaa ja Katja Uski. Kirsi Koponen siirtyi varajäsenestä varsinaiseksi jäseneksi. Pentti Alanko ja Juha Raisio valittiin varajäseniksi.

Päätettiin, että seuran jäsenmaksut pidetään ennallaan. Jäsenmaksut vuonna 2013 ovat seuraavat: varsinainen jäsen 30 €, perhejäsen 10 €, opiskelijajäsen, 12 €, ainaisjäsenmaksu 300 € ja yhteisöjäsenmaksu 250 €.

Hallituksesta ja sen avustajista muodostetut työryhmät

1. Vuoden puusuku – Quercus: Antti Autio, Juha Fagerholm (vetäjä), Juha Raisio, Henry Väre.

Pentti Alanko kirjoitti esittelyn vuoden puusuvusta Sorbifoliaan ja työryhmä valmisteli joulukuussa pidetyn *Quercus*-seminaarin. Seuraavat vuoden puuvartiskasvisuvut ovat: 2013 *Amelanchier*, 2014 *Fraxinus*, 2015 *Clematis*, 2016 *Pinus*.

Quercus-tapahtumat: Tammen sukua esiteltiin 9.6.2012 Marketan markkinoilla Överbysssä. Tilaisuus onnistui, mutta väkeä oli edellisvuotta vähemmän sateisen ja kylmän sään vuoksi. Seuran osastolla tuulimyllyssä myytiin Juha Fagerholmilta saatuja tammen taimia (*Q. mongolica*, *Q. macrocarpa*, *Q. muehlenbergii* ja *Q. shumardii*). Seuran osastolla olivat Antti Autio, Jussi Lähteenmäki, Kirsi Mäkinen ja Pertti Pyhtilä.

'Vuoden puun' eli tammen taimi istutettiin Leninipuistoon, Helsinkiin. Dendrologian seura istutti *Quercus rubra* 'Boulderin' taimen perjantaina 15.6.2012 klo 18 Työväen-asuntomuseon puutarhatapahtuman jälkeen. Tammikävelyyn 20.8.2012 osallistui Heikki Kiurun johdolla 16 henkeä: Reitti kulki Espoon Träskändan puistometsästä Lähderannan puistoon, jossa kasvaa hieno, nuori tammisto.

Tammi-seminaari järjestettiin 14.12.2012 Tieteiden talolla ja siinä pidettiin seuraavat esitelmät: Eike Jablonski, Oaks around the world; Pekka Vakkari, Tammen suojelugeneetiikka; Bess Hardwick, Tammen äkämäpistiäiset; Samuli Helama, Tammen lustot; Sten Ridderlöf, Östasiatiska ekar i Norden; Robert Rainio, Tammen kasvattamisesta Suomessa ja Juha Fagerholm, Suomessa viljeltyt ulkomaiset tammilajit. Seminaarin lopuksi pidettiin paneeli Tammet ja ilmasto, johon esitelmänsijät osallistuivat. Seminaariin osallistui 65 henkeä. Kirsi ja Martti Koponen myivät seuran kirjoja ja vanhoja Sorbifoliam numeroita.

2. Tiedotus: Matti Haapanen, Lassi Kalleinen, Pertti Pyhtilä (vetäjä), Maria Blomqvist ja Kirsi Mäkinen.

Lassi Kalleinen jatkoi seuran kotisivujen päivittäjänä. Pertti Pyhtilä toimi ylläpitäjänä dendrologit-sähköpostilistalla. Nettisivujen uudistamista valmisteltiin syksyllä 2012. Tavoitteena on mahdollisimman yksinkertainen rakenne, jotta hallituksen jäsenetkin voisivat päivittää sivuja.

Seuran Facebook-sivuilla oli vuoden lopussa 454 tykkääjää (300 vuonna 2011). Osoite: www.facebook.com/Dendrologian.Seura

Esiintymiset Jussi Lähteenmäki esiintyi televisio-ohjelmassa (Puoli seitsemän, 5.9.2012) kertoen puutarhojen mikroilmastosta, Henry Väre esiintyi *Minna Pyykön maailma*-ohjelmassa 22.9.2012 ja 1.12.2012. *Helsingin Sanomat* julkaisi Seuran aloitteesta sunnuntaina 3.6.2012 artikkelin: *Helsingissä on vain yksi tammimetsä*, jonka verkkoversio alkoi sanoilla: "Tammi on Dendrologian seuran valitsema tämän vuoden puusuku". Artikkelin kirjoitti Johanna Mannila.

Billnäsin ruukissa sijaitsevan Seuran mallipihan tarkasti Elina Regårdh kevättapahtumaa varten.

3. Ulkomaanmatka Antti Autio, Juha Fagerholm, Leo Junikka, Jussi Lähteenmäki (vetäjä), Kirsi Mäkinen, Teijo Nikkanen, Juha Raisio

Ulkomaanmatkalle (3.-7.8.2012) Karjalan kannakselle osallistui 16 henkeä. Vihdin matkatoimistolta oppaana oli Eeva Tammi. Gennadi Firsov esitteli Komarov-instituutin kokoelmia Kannaksen Pyhäjärvellä. Matkaan oltiin tyytyväisiä. Reitin kohteet: Viipuri ja Monrepos'n puisto, Raivolan lehtikuusimetsä, Käkisalmi ja Sortavala. Puuunmatkalla tutustuttiin Punkaharjun Suomen Metsämuseo Lustoon ja Metsäntutkimuslaitoksen tutkimuspuistoon.

Hallitus jatkoi Korean 2013 matkan suunnittelua. Matkaohjelma valmistui syksyllä 2012 ja ennakoilmoitus matkasta julkaistiin vuoden viimeisessä Sorbifoliassa. Matkavarauksia otettiin vastaan vuodenvaihteessa. Ryhmä tuli väliittömästi täyteen.

4. Kotimaanmatka: Pentti Alanko, Terhi Parkkali-Reskola (vetäjä), Pertti Pyhtilä, Juha Raisio, Teijo Nikkanen, Henry Väre.

Kotimaanmatka järjestettiin Ahvenanmaalle Carl-Adam Haeggströmin opastuksella 13.-16.6.2012. Matkalle osallistui 14 henkeä ja matkaa pidettiin onnistuneena. Retkellä tutustuttiin Maarianhaminan kiinnostaviin puihin: *Juglans regia*, *Nothofagus antarctica*, *Corylus colurna*, *Tilia platyphyllos*, *Acer pseudoplatanus*, *Fagus sylvatica*, *Carpinus betulus*, *Gleditsia triacanthos* 'Inermis', *Quercus palustris*, *Sorbus aria*, *Sorbus meinichii*, jne. Muita vierailukohteita olivat Nätön luonnonsuojelualue ja Bomarsundin linnoitusalue sekä pyökkimetsä, joka uudistuu luontaisesti.

5. Kerhot: Kerhovastaavana toimi Elina Regårdh. Seuran alaisuudessa toimi vuonna 2012 seitsemän kerhoa:

**Lounais-Suomen kerho Quercus*: puheenjohtaja Robert Rainio. Lounais-Suomen kerho *Quercus* osallistui *Turun Kevät* -puutarhamesuille 22.-25.3. osana Lounais-Suomen Puutarhayhdistyksen osastoa. Lounais-Suomen kerho *Quercus* järjesti 18.4. iltaretken Vaarniemen vanhaan kartanoon ja luonnonsuojelualueelle ("*Kasvaako luonnonsuojelualueella Turun vanhin tammi?*") sekä 17.5. kokopäiväretken Halikkoon (*Halikon kirkkotarha & Armfelt-suvun*

hautausmaa; Joensuun kartanon englantilainen puisto; Vaisakon lehto – Varsinais-Suomen rehevimpiin kuuluva lehto, jossa on suuria tammia ja lehmuksia sekä kevätkukkia). Tiistaina 29.5. tehtiin kierros keväisessä Ruissalon kasvitieteellisessä puutarhassa. Konsultaatioapua annettiin Kankaisten kartanon puiston hoitoon 7.9. ”Presidentin puiden” istutustilaisuus Tähtäpuistossa 26.9. Osallistuminen tammiseminaariin Helsingissä, jossa puheenjohtaja esitelmöi aiheesta Tammen kasvatusta Suomessa.

Oulun kerho: vuonna 2011 Oulussa Järjestettiin kuvailta yhteistyönä Oulun Ruususeuran kanssa 3.4.2012. Pirjo Rautio esitelmöi aiheena Kauniit ja kestävät ruusut. Aktiivisia jäseniä on 20-30 henkeä.

Kouvolan kerho: Helmikuussa järjestimme yhdessä Pohjois-Kymen luonnon kanssa luonto- ja ympäristöviikon näyttelyn Kouvolan kirjastoihin. Esillä oli myös Sorbifolia-lehtiä. Kesäkuun 9. päivänä kerho teki retken Helsingin Kaisaniemen kasvitieteellisen puutarhan. Kesällä vierailtiin myös Arboretum Mustilassa ja Repoveden kansallispuistossa. Kerhossa on noin kymmenen jäsentä.

Kärhø-Kerho – Klematis-Klubben: Kärhökerhon puheenjohtajana toimi Börje Fri ja sihteerinä Paula Kiuru. Kärhölehti ilmestyi kaksi kertaa vuoden aikana, huhtikuussa sekä joulukuussa.

Kerho järjesti kesäretken ja kärhöjen istutuskäynnin Mustilan arboretumiin 26.5 yhdessä Arboretum Mustilan Ystävät ry:n kanssa. Mustilaan istutettiin yhteensä yli 50 erilaista kärhöä. Paikalla oli 4 kerhon jäsentä. Kerholla ei ollut varsinaisia kokouksia vuoden 2012 aikana. Vuoden 2012 kärhöryhmä oli ’Japanilaiset kärhöt’, niitä esiteltiin molemmissa kärhölehdissä. Kärhökerholla oli vuoden 2012 lopussa 183 jäsentä.

Rhododendron-kerho: Kerho on kokoonnutunut vuoden aikana kolme kertaa ja tehnyt yhden kotimaanretken ja yhden ulkomaanmatkan. Talvikokous järjestettiin 4.2. Helsingin Kasvitieteellisessä puutarhassa. Toimihenkilöiksi valittiin:

Kristian Theqvist, puheenjohtaja, kerhon kotisivujen toimitus, yhteistilaukset Latviasta;

Osmo Jussila, tiedottaja, Rhododendron-lehden toimitus, kahvikassan hoito, yhteistilaukset Tanskasta; Marjatta Laine, Rhododendron-lehden toimitus; Rainer Svartström, Pohjoismaiden yhteyshenkilö; Olli Wuokko, siemenvälitys; Mikko Kuosmanen, yhteistilaukset huolinta; Osmo Jussila ja Kirsi Koponen, jäsenrekisterin ylläpito ja maksujen seuranta; Kari Venho, yhteistilaukset Saksasta; Pirjo Rantanen, yhteistilaukset kasvien purku ja jako.

Ulkomaanmatka järjestettiin Etelä-Englantiin 22.–29.4, matkanjohtajana Kristian Theqvist. Matkalla vierailtiin useissa Rhododendron-kokouksissa ja muissa kiinnostavissa puutarhakohteissa. Matkalle osallistui 38 henkilöä.

Kevätkokous järjestettiin 10.5. Kokouspaikana oli Tieteiden Talo, Helsinki. Ohjelmassa muun muassa taimitilaukset jakoa, Kristian Theqvistin esitelmiä atsaleoiden polyploidiaista, Englannin matkatunnelmia ja Reijo Hahkalan esitelmiä tekemistään atsalearisteyksistä. Osallistujia 21 henkilöä.

Kotimaan kesäretki suuntautui 8.6.2012 Arboretum Mustilaan Elimäelle, jossa Jaakko Saarinen esitteli mielenkiintoisia alppiruusuja atsaleakohteita.

Syyskokous järjestettiin 22.9.2012 Turun Kasvitieteellisellä puutarhalla Ruissalossa.

Kerhon jäsentiedote, Rhododendron-lehti ilmestyi kolme kertaa. Kerho järjesti kasvien yhteistilauksia Saksasta, Ruotsista ja Latviasta ja välitti Suomessa ja ulkomailla kerättyjä alppiruusujen, atsaleoiden ja pursujen käsin pölytettyjä tai luontaisilta kasvupaikoilta kerättyjä siemeniä. Rhododendron-kerhossa on ollut lehtimaksun maksaneita jäseniä vuoden 2012 aikana 272.

Pomologian kerho: Kerhon kevätretki (23.5.2012) tehtiin Malminkartanon vanhaan hedelmätarhaan, Helsinkiin. Samalla pohdittiin Helsingin kaupungin rakennusviraston ihmisten kanssa mitä sille pitäisi tehdä ja miten sitä voitaisiin hyödyntää. Samaisella retkellä tutustuttiin Juha Solantien aprikoosi-viljelmään. Pomologian kerhon syysretki (18.9.2012) kohteet olivat: 1. Pyhärannan Vakka-taimi ja sen arboretum 2. Juha Ujula, Rauma (viiniköy-

nökset, persikat ja aprikoosit kasvihuoneessa) 3. Rantalan tilan koepuutarha (Marko Törrönen). Pomologian kerhossa on ilmoittautuneita jäseniä 64 kpl.

Hämeen kerho Kynneppää perustettiin syksyllä. Tapio Ykspetäjä järjesti Timo Koskisen kanssa 15.9. klo 10 Lepaalle puistokävelyn. Kynneppään perustamiskokous pidettiin 13.10.2012 Lepaalla. Jäseniä on 15 henkeä.

6. Puisto-opas: Pentti Alanko, Antti Autio, Päivi Islander, Elina Regårdh (vetäjä), Pertti Pyhtilä.

Päätettiin laatia useamman kaupungin kohteita käsittelevä puisto-opas. Puisto-oppaan tekeminen siirtyi vuodelle 2013.

7. jäsenlehti Sorbifolia: toimitus: Henry Väre, päätoimittaja, ja Matti Haapanen, toimittussihteeri; toimituskunta: Pentti Alanko, Carl-Adam Haeggström, Peter Joy, Jussi Lähtenmäki, Jouni Mikola, Terhi Parkkali-Reskola, Mikko Piirainen, Juha Raisio, Jaakko Saarinen ja Anneli Viherä-Aarnio.

Sorbifolia-lehteä toimitettiin neljä numeroa, joiden yhteissivumäärä oli 192. Lehdessä julkaistiin täysimittaisia artikkeleita, lyhyempiä kirjoituksia eli kirjallisuusesittelyjä, tiedonantoja ja keskustelua sekä seuran toimintaa koskevia tiedotuksia ja ilmoituksia. Sorbifolian painosmäärä oli 2000 kpl/numero. Lehti postitettiin jäsenille 1249 osoitteeseen, joista ulkomaille 13 (+- 0) kappaletta. Vapaa- ja julkaisuvaihtokappaleita lähetettiin kotimaassa 23 (+- 0) ja ulkomaille 18 (-1) osoitteeseen. Lehdellä oli 48 vuositilaajaa ja se oli irtonumeromyynnissä Helsingissä Akateemisessa kirjakaupassa ja Tiedekirjassa. Vuoden 2012 jäsenlehden painotalona oli Multiprint Oy.

Dendrologian seuran tiedotuksia ja Sorbifolian ensimmäisiä vuosikertoja (1970-1999) on digitoitu Helsingin yliopiston Viikin kampuskirjastoon, internetosoite: <https://helda.helsinki.fi/>

8. Tiede ja tutkimus: Talvikasvion kirjoittamista ja uudistetun Puu- ja pensaskasvion valmistelua jatkettiin. Talvikasvio-työryhmässä toimivat Pentti Alanko, Juha Raisio, Auli Rokala, Henry Väre (vetäjä). Puu- ja pensaskasvio -työryhmässä toimivat Leena Hämet-Ahti,

Pentti Alanko, Arto Kurtto, Mikko Piirainen, Peter Tigerstedt, Henry Väre (vetäjä).

Seuran julkaisujen myynti (kirjamyynti) on vähentynyt, koska uusia kirjoja ei ole julkaistu. Seuran kirjavarastosta myytiin vuoden aikana 98 (-70) Suomen puu- ja pensaskasviota, 17 (-7) kappaletta Vihreitä jättiläisiä, 7 (-13) kappaletta Suomalaisia puulajipuistoja ja 32 (+16) kappaletta Puiden jäljillä -historiateosta.

Vihreät Jättiläiset – Teijo Nikkanen, Juha Raisio (vetäjä), Veikko Silander. Julkaisun mitatausaineiston päivityksiä tehtiin maastotöinä Veikko Silanderin ja Jukka Lehtosen johdolla. Puuston mittauksia tehtiin Etelä-Suomen alueella, pääasiassa pääkaupunkiseudulla. Mitaukset jatkuvat vuonna 2013.

9. Talous ja markkinointi: - Maria Blomqvist, Päivi Islander (vetäjä), Kirsi Mäkinen, Terhi Parkkali-Reskola, Pertti Pyhtilä.

Jäsenmäärä: Vuoden 2012 lopussa seuran jäsenmäärä oli 1309 (-120) henkilöä. Näistä vuosijäseniä oli 993 (-123), opiskelijoita 64 (+3), perhejäseniä 60 (-1) ja ainaisjäseniä 190 (+1). Kunniajäseniä oli vuoden päättyessä kaksi: professorit Leena Hämet-Ahti ja Peter M. A. Tigerstedt.

Tilikauden 2012 tulos oli -219,15 euroa alijäämäinen. Taseen loppusumma oli 51391,54 euroa. Seuran stipendirahaston pääoma oli 11 731,86 euroa ja suurpuuopasrahaston 29 729,54 euroa.

Tieteiden talossa oleva seuran arkistokaappi päätettiin pitää edelleen. Arkiston päivitys aloitettiin. Metsäntutkimuslaitoksen tiloissa ollut arkisto siirrettiin julkaisuvastoon Viironkadulle.

10. Kirjasto: Kirjastonhoitajana toimi Pentti Alanko. Seuran kirjasto sijaitsee Helsingissä Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvivyökön kirjastossa.

Pentti Alanko on aiempien vuosien tapaan laatinut vuoden aikana ilmestyneestä dendrologisesta kirjallisuudesta luettelon. Dendrologista kirjallisuutta käsittelevä luettelo julkaistaan Sorbifoliassa vuoden 2013 aikana.